

onyos jelenség nagyságának meghatározását egy másik ismert jelenség nagysága alapján a regressziós számítások segítségével. (L. e tekintetben különösen Moore professzor számításait a gyapot árára, ill. a bevetett területre vonatkozólag.)

Az egyes jelenségek ciklikus hullámozásának összehasonlítása által azonban a previzio főleg a különböző ciklusok közötti egyidejűség, elő- vagy utóidejűség megállapítására törekszik, hogy így az egyes jelenségeknek, vagy azok organikus szövevényének (általános üzletmenet, a gazdasági élet

haladása, stb.) jövőbeni alakulása előre meghatározható legyen.

E célból természetesen szükséges, hogy a vizsgált jelenségek ciklikus vonalai egymásra legyenek helyezhetők, ami az egyes ciklusok hullámozási intenzitásának a standard deviációval való elosztása által vihető keresztül.

A previzio e két irányának, valamint az ott alkalmazásba jövő eljárásoknak részletes ismertetése azonban már egy külön tanulmány keretébe tartozik.

Hajdrik Sándor dr.

A konjunktúrakutatás szervezete Lengyelországban.

Organisation de la recherche de conjonctures en Pologne.

Az utóbbi években Európában is mind általánosabbá válik és erőteljesebb lendülettel halad előre a gazdaságtudomány, mely az örökös mozgásban lévő gazdasági élet természetének kikutatását és a mozgató erők felderítését célozza. Az eddigi eredményeken felbuzdulva az európai államok egymás után látnak hozzá ennek a nélkülözhetetlen munkának a megszervezéséhez.

Újabban *Lengyelország* is csatlakozott azokhoz az országokhoz, amelyek rendszeresen^o kívánnak foglalkozni a konjunktúrakutatással. Az év első negyedében alakult ott meg a kormány által anyagilag is támogatott új tudományos kutató szerv, a *Gazdasági Konjunktúrákat és Árakat Vizsgáló Intézet*, mely azonban működése érdemi részében teljesen független a kormánytól.

Az újonnan alakult kutató intézet mellett egy 19 tagból álló szaktanács működik. A szaktanácsban képviselve vannak az érdekelt minisztériumok, szám szerint 8-an. Képviselést nyert azonkívül az ipar, kereskedelem és bankszakma, valamint a tudományos élet is 10 taggal. Ez utóbbiakat a *Miniszterek Gazdasági Bizottsága* elnökének meghallgatásával a kereskedelemügyi miniszter hívja meg. A tanács tagok meghívása egy-egy ülészakra, 3 évi időtartamra szól. Az intézet igazgatója hivatalból tagja a szaktanácsnak.

A tanács elsősorban az intézet munkaprogramm-jával kapcsolatos ügyekben gyakorol irányító befolyást. Tagjait a kereskedelemügyi miniszter előtt tett fogadalmuk a legnagyobb titoktartásra kötelezi, minden olyan a tanácskozás folyamán, vagy egyéb tevékenységük közben szerzett értesüléssel szemben, mely bizalmasnak nyilvánított.

Egy-egy ülészakon belül a tanács tagjai meghívásukat csak akkor veszíthetik el, ha tett fogadalmukat tiltott közléssel megszegik. Az esetben azonban, ha működésük közben szerzett értesülé-

seiket anyagi előnyök szerzésére használják fel, vagy annak közlésével szándékosan kárt okoznak az illető vállalatoknak, jelentékeny pénzbüntetésen kívül még egyévi börtönbüntetéssel is sújthatók.

Teljesen indokolt ez a szigorú törvénybe kiképezett rendelkezés, tekintve, hogy a kutatás tudományos és eredményes voltának biztosítása érdekében az intézet olyan hatáskörrel van felruházva, hogy a vállalatok a tőlük kívánt jelentések kiadása elől, sem kereskedelmi, sem műszaki titokra való hivatkozással nem térhetnek ki. Az intézetnek azonkívül jogában áll egyes problémák felderítése céljából szakembereket küldeni a vállalatok, üzemek megvizsgálására, könyveiknek, okmányaiknak áttanulmányozására, melyekről szükség esetén másolatot és kivonatot is készíthetnek. Az üzemek, vállalatok üzletmenetéről az intézet általában minden olyan információ szerzésére jogosult, mely a gazdaságtudatással járó feladatok elvégzésénél nélkülözhetetlen.

Ennek az új kutatószervnek a munkája két főrésztre tagozódik: a gazdasági konjunktúrákat, az összetartozó gazdasági jelenségeket feltáró kutatásra és az áralakulás vizsgálatára, azaz az ár-c elemzésre. Ez utóbbi főként az ipari termékek áralakulásának problémáját törekszik tökéletesebb megvilágításba hozni.

Különleges problémák megvizsgálására ezenkívül külön bizottságok is szervezhetők, akár a tanács tagjaiból, akár kívülálló szakemberek bevonásával, ha ez szükségesnek mutatkozik és ezzel az intézet munkája előbbre vihető.

Az intézet kutatásainak eredményeit „*Konjunktura Gospodarcza*“ („*Polish Economic Service*“) lengyel és angol nyelvű kiadványában teszi közzé.

A lengyel gazdaságtudományi intézet *Lipinski Edward* prof. igazgató vezetésével ez év márciusában kezdte meg működését.

A magyar Országos Gazdaságstatisztikai és Konjunktúrakutató Bizottság a lengyel kutatóintézettel az együttműködésre nézve szoros kapcsolatot lé-

tesített. A kutatást érintő fontosabb statisztikai anyagnak havonkénti kölcsönös kicserélése is megindult. S. S.

Nemzetközi jelzőtábla 1927.

Tableau économique international, 1927.

A Szemle mult évi novemberi számában megjelent 1926. évi nemzetközi jelzőtábla folytatásaképpen a világ főbb országainak 1927. évi legfontosabb statisztikai adatait ezúttal közöljük.

A táblázat ugyanazon elvek szerint készült, mint a mult évben, de bővült négy ország adatával s néhány újabb rovatval. 1927-es adat hiányában itt-ott az előző év adatait állítottuk be a táblázatba. Egyes rovatoknál — ahol ezt jeleztük is —

Redmond „World Economic Chart“-ja szolgált forrásul; az adatok nagyobb részét azonban az egyes államok hivatalos kiadványaiból merítettük.

Ily komprimált táblázatban a világstatisztika több adatainak nagyvonalú áttekintése válik lehetővé.

Így első tekintetre szembetűnik, hogy a területileg legnagyobb ország, Oroszország, 21 millió négyzetkilométert meghaladó területével több, mint

Nemzetközi

Tableau économique

O r s z á g	Territör — Territoire	Népesség — Population	Népsűrűség — Densité de la population	Vidéki népesség — Population rurale	Élvezülétes — Naissances vitales	Halálozás — Décès	Természetes szaporodás — Accroissement naturel	Elemi iskolák száma ¹⁾ — Nombre des écoles prim. ¹⁾	Munkanélküliek száma — Nombre des chômeurs	Szántóföldterület — Superf. des terres labourables	Búzával bevetett terület — Superf.ensem. de from.	Búza-termés — Production de froment	Kő- és barnaszénttermelés — Pr. de houille et de lignite	Behozatal — Importation	Kivitel — Exportation	Külforgalmi mérleg — Balance du comm. extér.
	1 000 km ²	1,000,000	1 km ² -re	0/1000	0/1000	0/1000	1000	0/1000	1000 ha	1000 q	1,000,000 t	1,000,000 P — pengős	1,000,000 P — pengős	1,000,000 P — pengős	1,000,000 P — pengős	1,000,000 P — pengős
Amerikai Egy. Áll.	7.839	118.6	15.1	37.3	22.6	11.8	10.8	263	.	18.8	23.708	237.240	632.7	23.645	27.134	+3.489
Argentína	2.979	10.5	3.5	62.2	32.6	14.3	18.3	10	.	12.8	7.978	65.300	4.728	5.565	+ 837	
Ausztrália	7.704	6.2	0.8	37.4	.	.	.	12	38.6	0.9	.	44.634	16.5	4.406	3.832	- 574
Ausztria	84	6.6	78.6	50.0	19.2	14.9	4.3	6	238.1	46.3	201	2.820	3.8	2.431	1.582	- 849
Belgium	31	8.0	258.1	20.0	18.9	12.8	6.1	8	22.5	58.5	157	3.932	27.9	4.583	4.195	- 388
Boivia	1.333	3.0	2.2	30.0	.	.	.	1	.	1.2	.	.	.	.	.	.
Brazília	8.521	36.9	4.3	34.4	.	.	.	22	.	20.6	.	1.249	0.4	2.226	2.478	+ 252
Brit-India	2.834	247.0	87.2	75.0	.	.	.	176	.	37.0	12.644	90.916	5.136	6.656	+1.520	
Britárnia	103	5.5	53.4	29.3	37.0	19.2	17.8	8	.	52.0	1.076	12.886	1.3	252	275	+ 23
Cseh-Szlovákia	140	14.3	102.1	44.3	24.6	15.6	9.0	21	14.3	43.2	642	10.307	36.7	3.022	3.391	+ 369
Chile	752	4.0	5.3	40.1	27.2	12.9	9.0	4	.	6.338	.	6.338	1.6	835	1.315	+ 480
Dánia	43	3.4	79.1	43.4	20.5	11.0	9.5	4	83.4	76.9	102	2.600	.	2.362	2.196	- 166
Finnország	389	3.6	9.3	32.9	22.3	13.5	8.8	8	.	2.2	16	211	.	907	900	- 7
Franciaország	551	40.8	74.0	53.6	18.8	17.5	1.3	82	13.2	46.6	5.345	77.390	57.8	11.628	12.149	+ 521
Görögország	127	6.8	53.5	65.0	18.3	13.6	4.7	8	.	9.8	461	3.620	0.1	720	389	- 331
Holl. Kelet-India	1.900	51.0	26.8	92.7	.	.	.	38	.	.	.	.	1.5	2.007	4.220	+2.213
Japán	386	61.6	159.6	48.4	34.9	20.3	14.6	26	.	15.6	469	7.960	31.4	6.019	5.487	- 532
Kanada	9 659	9.4	1.0	50.5	24.2	11.3	12.9	31	11.9	5.8	9.088	120.916	16.5	6.186	6.932	+ 746
Kína	4.994	448.9	89.9	80.0	.	.	.	179	.	.	.	.	22.0	4.883	3.756	-1.127
Kolumbia	1.284	7.8	6.1	30.0	25.5	12.9	12.6	7	.	10.0	.	.	.	.	.	.
Kuba	115	3.5	30.5	73.0	.	.	.	4	.	50.0	.	.	.	1.481	1.727	+ 246
Lengyelország	388	30.0	77.3	61.8	.	.	.	28	165.3	58.9	1.138	14.759	42.4	1.851	1.609	- 242
Magyarország	93	8.5	91.4	70.0	25.2	17.6	7.6	7	15.3	60.1	1.639	20.938	6.4	1.156	800	- 356
Mexikó	1.969	15.5	7.9	73.3	.	.	.	12	.	7.0	496	3.135	1.052	1.910	+ 858	
Nagy-Britannia	244	45.2	135.2	22.5	17.8	11.6	6.2	29	1.194.3	31.0	690	14.514	256.0	30.467	19.706	-10.761
Németalföld	34	7.5	219.3	53.7	23.8	9.8	14.0	10	44.8	65.8	61	1.887	9.5	5.819	4.337	-1.482
Németország	471	63.3	134.6	35.6	19.5	11.7	7.8	55	519.6	59.0	1.749	32.801	318.0	19.093	13.795	-5.298
Norvégia	324	2.8	8.6	56.8	19.7	10.6	9.1	6	7.8	2.0	9	153	0.3	1.443	1.000	- 443
Olaszország	310	42.7	137.7	27.0	27.2	16.8	10.4	131	414.3	68.6	4.986	53.291	1.7	5.908	4.528	-1.380
Oroszország	21.343	147.0	6.9	83.5	44.2	22.9	21.3	108	.	10.9	28.681	.	33.6	1.918	1.866	- 52
Perú	1.355	6.0	4.4	.	.	.	.	3	.	.	.	773	0.1	.	.	.
Románia	295	17.8	60.3	30.5	35.2	21.0	14.2	14	37.4	37.4	3.101	26.345	3.4	1.158	1.208	+ 140
Spanyolország	505	22.7	44.9	29.7	19.1	10.6	10.6	39	.	44.5	4.318	39.855	6.9	2.373	1.772	- 601
Svájc	41	4.0	97.6	25.0	18.2	11.7	6.5	5	13.7	31.5	70	1.628	2.820	2.226	- 594	
Svédország	449	6.1	13.6	62.3	16.9	11.8	5.1	1	50.7	10.0	164	3.075	0.4	2.410	2.466	+ 56
Sz. H. Sz. állam	249	13.0	52.2	35.0	.	.	.	7	.	26.4	1.870	15.385	4.6	726	641	- 85
Új-Zéland	268	1.4	5.2	51.2	21.2	8.8	12.4	3	5.5	.	109	2.164	2.1	1.221	1.308	+ 87
Uruguay	187	1.7	9.1	70.0	25.4	11.7	13.7	1	.	4.7	420	2.785	.	.	.	.

¹⁾ A Rodmond & Comp.: „World Economic Chart“-ja alapján. — Données de la publication précitée.